VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 314)**
- **Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 121)**

z dnia 15 maja 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 314)

Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 121)

15 maja 2019 r.

Komisje: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Sachajki (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, rozpatrzyły:

– rządowy dokument – Sprawozdanie o pomocy publicznej udzielanej w sektorze rolnictwa i rybołówstwa w Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 roku (druk nr 3186).

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Giżyński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Janusz Wrona** dyrektor Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, **Krzysztof Szymborski** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Brzostek** wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Agnieszka Bojanowska** specjalista w Departamencie Nadzoru nad Spółkami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, **Grzegorz Anczewski** doradca w Krajowej Radzie Izb Rolniczych **Barbara Jaworska** dyrektor Biura Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska, Magdalena Kowalska, Jolanta Ostrowska** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Szanowni państwo, bardzo proszę o ciszę.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów oraz przybyłych gości.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony. Obejmuje on rozpatrzenie Sprawozdania o pomocy publicznej udzielanej w sektorze rolnictwa i rybołówstwa w Rzeczypospolitej Polskiej w 2017 roku (druk nr 3186). Czy są uwagi do przedstawionego porządku dziennego?

Wobec braku uwag porządek dzienny uważam za przyjęty.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego, o zabranie głosu proszę pana ministra Giżyńskiego.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Szymon Giżyński:

Dziękuję uprzejmie.

Panie przewodniczący, państwo przewodniczący, szanowni państwo, Wysokie Komisje, przedstawiony państwu rzeczony dokument to techniczny raport, typowo księgowe zestawienie udzielonej pomocy, bardzo czytelna lektura, oczywiście przede wszystkim także, jeżeli chodzi o intencje sporządzających dla państwa dokument.

Rok 2017 charakteryzował się zarysowaną bardzo jasno stabilnością środków w stosunku do wniosków i potrzeb zgłaszanych przez rolników. Przedstawione kwoty zapewne w 100% są adekwatne w stosunku do pozyskanych i wystawionych wniosków.

Jeżeli chodzi o szczegóły, udzielę teraz głosu i poproszę o kilka uwag ze strony pani dyrektor Szelągowskiej, jednocześnie zachęcając do zadawania pytań, jeżeli będzie taka potrzeba. Myślę, że ewentualna potrzeba może dotyczyć tylko wyjaśnień co do szczegółów konkretnych spraw.

Dziękuję uprzejmie.

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelągowska:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, panie przewodniczący, szanowni państwo, przedstawiony raport z pomocy publicznej udzielonej w rolnictwie i rybołówstwie w roku 2017 dotyczy tylko i wyłącznie programów krajowych, nie obejmuje swoim zasięgiem programów europejskich oraz współfinansowania krajowego niezbędnego do realizacji programów europejskich. W związku z tym, w raporcie została przedstawiona pomoc, która została faktycznie wypłacona producentom rolnym i rybakom w 2017 roku, bądź też pomoc, która będzie wypłacona w latach następnych, ale której rokiem udzielenia był rok 2017.

Pomoc liczymy w ramach ekwiwalentu dotacji brutto. Oznacza to, że niezależnie od tego, czy jest to dotacja czy inna forma pomocy, jak np. ulga podatkowa, przelicza się owe formy pomocy na ekwiwalent dotacji brutto. Dlatego w przedstawionych danych jest mowa o ekwiwalencie pomocy brutto, która w 2017 roku została przyznana producentom rolnym, jak powiedziałam, niezależnie od tego, jaka kwota pomocy faktycznie, fizycznie została wypłacona bądź z tego tytułu będzie wypłacona w latach następnych. Na przykład, jeżeli chodzi o dopłaty do oprocentowania kredytów, kredyt udzielony w roku 2017 zawiera w sobie wyliczoną wartość dotacji, które będą dopłacone do oprocentowania w kolejnych latach spłaty kredytu. Jeżeli kredyt został udzielony na dziesięć lat, w 2017 roku została wyznaczona kwota pomocy na całe dziesięć lat, którą rolnik otrzyma w momencie spłaty kredytu.

Wracam do raportu.

W raporcie są zaszeregowane dwie formy pomocy. Jest to forma pomocy, która jest pomocą *de minimis*. Są to programy krajowe, które nie są uzgadniane i akceptowane przez Komisję Europejską ze względu na to, że są traktowane jako programy, które nie zagrażają konkurencji. Z programami tymi jest jeden kłopot. Są to programy limitowane zarówno na poziomie gospodarstwa rolnego, jak i na poziomie gospodarstwa rybackiego. W tej chwili dla gospodarstwa rolnego jest to 20 tys. euro na trzy lata, natomiast w roku 2017 limit na trzy lata na jedno gospodarstwo rolne wynosił 15 tys. euro. Natomiast w przypadku gospodarstwa rybackiego limit dotacji, która może być wypłacona gospodarstwu w ramach pomocy *de minimis*, wynosi 30 tys. euro na trzy lata.

Pomocy publicznej w rolnictwie w ramach pomocy *de minimis* w 2017 roku udzielono w wysokości stanowiącej równowartość 82 000 tys. euro. Kwoty pomocy *de minimis* są określane w euro, dlatego że obliguje nas do tego prawodawstwo europejskie po to, żeby limit pomocy *de minimis* można było kontrolować na bieżąco, żeby zapobiec przekroczeniu limitu dla całego kraju, dla Polski.

Jeżeli chodzi o pomoc, która była udzielana w ramach programów notyfikowanych i zatwierdzonych przez Komisję Europejską, w roku 2017 rolnikom udzielono pomocy na kwotę 2 268 000 tys. zł głównie w formie dotacji udzielanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, bezpośrednio z budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Były to dotacje przedmiotowe, dotacje na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Kolejne formy pomocy to pomoc udzielana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w formie dopłat do oprocentowania kredytów bądź dotacji bezpośrednich. Na przykład, mamy program, który jest jeszcze z lat 2002, 2003 i 2004 (wtedy skończył się program na zalesianie użytków rolnych) w kwocie prawie 45 000 tys. zł, do którego dopłacaliśmy w 2017 roku. Jest to obowiązkowa wypłata dotacji przez dwadzieścia lat dla właścicieli lasów, którzy na przestrzeni lat 2002-2004 zalesili swoje grunty rolne.

W ramach dopłat do oprocentowania kredytów mamy wiele dotacji. Są to dopłaty zarówno do kredytów klęskowych, jak również do kredytów inwestycyjnych i kredytów

na innowacje. Są także kontynuowane dopłaty do oprocentowania kredytów na zakup ziemi w ramach programu, który był realizowany do końca 2007 roku przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach tzw. programów istniejących a później notyfikowanych do końca 2013 roku oraz w ramach decyzji, którą otrzymaliśmy, w ramach zgody Komisji Europejskiej na finansowanie. Od roku 2014 dopłaty do oprocentowania kredytów na zakup ziemi są już realizowane wyłącznie w ramach pomocy *de minimis*.

Duża pomoc, jakiej udzieliła Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, obejmowała kwotę prawie 95 000 tys. zł na finansowanie zbioru, transportu i utylizacji padłych zwierząt gospodarskich.

Duży program dotyczył również pomocy związanej z niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi. W roku 2017 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła 129 500 tys. zł dotacji z tytułu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Przypominam, że w roku 2017 mieliśmy huragany, grady i nadmierne opady atmosferyczne.

W związku z ptasią grypą udzieliliśmy wsparcia w kwocie 41 500 tys. zł. W roku bieżącym producenci rolni będą mogli dodatkowo otrzymać pomoc europejską z tytułu ptasiej grypy. Dostaliśmy zgodę Komisji Europejskiej na uzupełnienie dotacji z budżetu europejskiego dla tych producentów drobiu, którzy nie otrzymali pomocy z budżetu krajowego.

Mieliśmy również bardzo dużą pomoc dla Tucholi. Była to pomoc w kwocie 209 000 tys. zł. Była to specjalna pomoc udzielona dla rejonów objętych huraganem, gradem i deszczem nawalnym w sierpniu 2017 roku.

Pomoc w dużej kwocie jest udzielana również przez wojewodów. Z raportu wynika, że w 2017 roku wojewodowie wydatkowali z budżetu krajowego kwotę 928 000 tys. zł. Były w tym dopłaty związane z podatkiem akcyzowym, czyli zwroty części kosztów ponoszonych przez producentów rolnych na zakup paliwa rolniczego w kwocie 895 500 tys. zł. Ulgi inwestycyjne w podatku rolnym wyniosły 32 200 tys. zł, na taką kwotę wójtowie udzielili ulg w 2017 roku.

Do Komisji Europejskiej zgłosiliśmy również program bioasekuracji, ponieważ rok 2017 to był rok ASF-u. Kwota ponad 10 000 tys. zł była przeznaczona na wsparcie w ramach programu bioasekuracji dla terenów objętych ASF-em.

To tyle, jeżeli chodzi o rolnictwo.

Natomiast w zakresie rybołówstwa w ramach pomocy krajowej pomoc była udzielana tylko i wyłącznie w formule pomocy *de minimis*. Pomoc ta była zawężona do ulg w podatku rolnym. Tam, gdzie są stawy rybne, jest ulga w podatku rolnym. Pomimo że dotyczy to podatku rolnego, jest traktowana jako pomoc , w podatku od rybaków.

Było także wsparcie udzielone w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie kosztów zatrudnienia niepełnosprawnych w sektorze rybołówstwa.

Łącznie dla rybołówstwa udzielono pomocy *de minimis* w równowartości 192 tys. euro. Były to niewielkie kwoty. Stanowiło to zaledwie 0,5% limitu skumulowanej pomocy z okresu trzyletniego. Jak powiedziałam, były to niewielkie kwoty, ale gros środków, wsparcia dotacyjnego dla producentów ryb stanowi pomoc udzielana w ramach programu operacyjnego. Na tym skupiona jest cała uwaga, jeżeli chodzi o wsparcie producentów ryb. Nieznaczną dodatkową pomoc stanowi pomoc uruchamiana w momencie dużej potrzeby. Są to np. ulgi w podatku rolnym, jeżeli są straty w stawach rybnych.

Dodatkowo w naszym raporcie jest przedstawiona informacja o pomocy horyzontalnej. Jest ona nazwana pomocą horyzontalną, dlatego że wynika z przepisów dotyczących wspierania wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych w sektorze rolnictwa. Łącznie w roku 2017 z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzielono wsparcia w kwocie 5700 tys. zł dla pracodawców, którzy zatrudniają pracowników w sektorze rolnictwa. Jest to program, który w tej chwili się rozwija. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych spływają coraz większe środki dla pracodawców zatrudniających legalnie pracowników w sektorze rolnictwa.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z przybyłych gości chciałby zabrać głos?

Nie widzę.

Kto z posłów chciałby zabrać głos?

Nie widzę.

Wobec tego informuję państwa, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia… przepraszam, jeszcze poseł sprawozdawca.

Proszę o zgłoszenie posła sprawozdawcy. Chciałbym zaproponować pana posła Gwiazdowskiego, wiceprzewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Tak, jeżeli na mnie trafiło to wyrażam.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jest przeciwny zgłoszonej kandydaturze?

Nie widzę, bardzo dziękuję.

Bardzo proszę.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Panie przewodniczący, po prostu musimy przyjąć informację. Jeżeli nie będzie sprzeciwu wobec propozycji przyjęcia informacji, rozumiem, że ją przyjmujemy?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Tak, oczywiście.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia informacji?

Nie widzę.

W związku z brakiem sprzeciwu przyjęliśmy informację, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie komisji.

Dziękuję.